

MỘT SỐ QUY ĐỊNH MỚI VỀ BÁN CỔ PHẦN LẦN ĐẦU ĐỐI VỚI DOANH NGHIỆP CỔ PHẦN HÓA

HẢI ĐĂNG

Ngày 17/5/2021, Bộ Tài chính đã ban hành Thông tư 32/2021/TT-BTC hướng dẫn bán cổ phần lần đầu và quản lý, sử dụng tiền thu từ cổ phần hóa của doanh nghiệp nhà nước và công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên do doanh nghiệp nhà nước đầu tư 100% vốn điều lệ chuyển đổi thành công ty cổ phần (**Thông tư 32**). Một số nội dung chính của Thông tư 32 như sau:

Thứ nhất, quy định giá bán cổ phần lần đầu theo chủ thể mua cổ phần gồm: nhà đầu tư mua cổ phần thông qua đấu giá, người lao động, tổ chức công đoàn tại doanh nghiệp và nhà đầu tư chiến lược. Cụ thể:

(i) Giá bán cổ phần cho các nhà đầu tư qua đấu giá là giá được đặt mua tại cuộc đấu giá và được xác định là trúng đấu giá. Việc xác định kết quả đấu giá được thực hiện theo nguyên tắc lựa chọn giá đặt mua từ cao xuống thấp cho đủ số lượng cổ phần chào bán nhưng không thấp hơn giá khởi điểm theo khoản 5, Điều 6, Thông tư 32.

(ii) Giá bán cổ phần ưu đãi được dành cho người lao động được xác định bằng 60% giá trị một cổ phần tính theo mệnh giá (10.000 đồng/cổ phần) được dành cho đối tượng là người lao động làm việc theo hợp đồng lao động, người quản lý doanh nghiệp của doanh nghiệp cổ phần hóa, các chủ thể mua tương tự tại doanh nghiệp cấp II nhưng chưa được hưởng chính sách mua cổ phần ưu đãi tại các doanh nghiệp khác, người lao động đại diện cho hộ gia đình nhận khoán ổn định lâu dài với công ty nông, lâm nghiệp.

(iii) Tổ chức công đoàn tại doanh nghiệp cũng được hưởng giá cổ phần ưu đãi bằng mệnh giá (10.000 đồng/cổ phần).

(iv) Đối với chủ thể mua cổ phần là nhà đầu tư chiến lược: Thông tư 32 quy định rõ về việc xác định giá bán cổ phần với mục đích đảm bảo giá bán cổ phần, tránh thất thoát, bất bình đẳng giữa các

chủ thể mua. Ví dụ, khi tiến hành đấu giá giữa các nhà đầu tư chiến lược, giá đặt mua (được xác định là trúng đấu giá theo nguyên tắc lựa chọn từ cao xuống thấp) không thấp hơn giá đấu thành công bình quân của cuộc đấu giá công khai ra công chúng.

Thứ hai, Thông tư 32 quy định 04 phương thức bán cổ phần gồm: bán đấu giá, thỏa thuận trực tiếp, bảo lãnh phát hành, dựng sổ (Book-building). **Phương thức bán đấu giá** được áp dụng khi bán đấu giá công khai ra công chúng và bán đấu giá cho nhà đầu tư chiến lược. Tại trường hợp bán đấu giá công khai ra công chúng, số lượng cổ phần mà người lao động, tổ chức công đoàn lao động trong doanh nghiệp từ chối mua và số cổ phần nhà đầu tư chiến lược không đăng ký mua hết sẽ được bán đấu giá công khai ra công chúng. Bán đấu giá cho nhà đầu tư chiến lược được áp dụng khi có 02 nhà đầu tư chiến lược đáp ứng điều kiện đăng ký mua cổ phần và tổng số cổ phần được đăng ký mua lớn hơn số cổ phần dự kiến bán cho nhà đầu tư chiến lược. Với **phương thức thỏa thuận trực tiếp**, phương thức này được áp dụng trong trường hợp bán cho nhà đầu tư chiến lược khi chỉ có 01 nhà đầu tư chiến lược đăng ký mua cổ phần, bán các cổ phần không bán hết và bán cho người lao động và tổ chức công đoàn tại doanh nghiệp cổ phần hóa. **Phương thức bảo lãnh phát hành** được áp dụng khi bán cổ phần lần đầu của doanh nghiệp cổ phần hóa. Cuối cùng, **phương thức dựng sổ** được Thông tư 32 dẫn chiếu tới Thông tư 21/2019/TT-BTC về việc bán cổ phần lần đầu và chuyển nhượng vốn nhà nước theo phương thức dựng sổ.

MỘT SỐ BÌNH LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

Thông tư 32 đã đưa ra những quy định rõ ràng, cụ thể nhằm hỗ trợ cho doanh nghiệp cổ phần hóa tổ chức bán cổ phần lần đầu. Thông tư 32 thay thế cho các quy định tại Thông tư 40/2018/TT-BTC hướng dẫn bán cổ phần lần đầu và quản lý, sử dụng tiền thu từ cổ phần hóa của doanh nghiệp nhà nước và công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên do doanh nghiệp nhà nước đầu tư 100% vốn điều lệ chuyển đổi thành công ty cổ phần và Thông tư 34/2019/TT-BTC sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 40/2018/TT-BTC đã không còn phù hợp với thực tiễn. Khi thực hiện bán cổ phần lần đầu, các doanh nghiệp cổ phần hóa phải xác định được rõ các chủ thể mua, các phương thức áp dụng trong từng trường hợp cụ thể, cập nhật quy định tại Thông tư 32 và các văn bản pháp luật liên quan làm cơ sở để hoạch định phương án tổ chức bán lần đầu phù hợp với quy định pháp luật hiện hành.